

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se príimescu
in tóte dílele.

Pretilu pentru Ostrunguri'a: pre anu
8 fi. pre 1/2 de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre 1/2 de anu 5 fi.
pre unu triluniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplarin costa 15 cr.

Tóte síodieniele síbanii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea dirigiute a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se príimescu cu 7 cr. de
linia, sí 30 cr. tacse timbrale.

Caciul'a (elabafurulu) unoru romani in díferite tempuri.

1848:

1850:

1860:

1870:

1874:

Ca dreptu dovéda, cà lumea este și a fostu pururi a ingrata facié de cei binemeritati de natiume, dâmu a-ci publicității urmatóriele versuri elegice, affiate între scriptele parintelui meu, cari versuri inca n'au aparutu în tipariu.

Publicarea loru mai are să fia apreciata și d'in alte puncte de vedere, a-nume: alu istoriei nóstre nationali-basericesci în generale, și alu istoriei nóstre nationali-basericesci locale cu privire la dieces'a gr. or. d'in Aradu în speciale, — în sversítu chiaru și d'in punctu de vedere literariu, aretandu ele icón'a adevérata a limbei și a literaturii nóstre d'in începutulu seclului actualu.

Plangerea.

— Versuri alcătuite de Moise Nicóra. —

I.

Avui și eu mai 'nainte
Ca și nisce flori,
Carii me iubiau ferbinte, —
Fratii, parinti, sorori.

Eu în tóte locurile
Multu maritu eram,
Cându-va și cu lucrurile
Cinste trieram.

Fui de frunte d'in a mele
Fapte și cuvinte,
În a mele calicele
Slobodu mai 'nainte. —

II.

Acum triste turturele
Pe căile mele
Ambla numai singurele:
Eu-su opritu de ele!

Deputatu romaniloru
Cându eu m'am fostu dusu,
Să aretu nebuniloru
Ce reu li-am adusu!

Ca a loru mistelitate
Să-o sei' și-alu nostu Imperatu. —
Pre mine neci unulu, frate,
Nime, nu m'a operatu.

Cà amaru dileloru mele!
În totu clerulu nostu
Incelatiuni numai grele,
Credintia n'a fostu. . . .

Pone ce eram vediutu:
Cinstea-mi totu crescea;
Hul'a, deca am cadutu,
Nu se mai opriá.

Multe flori am fostu eulesu
Eu d'in primavéra,
În teneretie alesu;
Dér' s'au uscatu éra.

Numerai în visu num'a
Pretenii, căti fura,
Visurile-su acum'a:
Toti me amagira.

Singur'a statornicia
— Scie-o santulu sóre, —
Măcar cà e vrednicia,
M'a dusu în prinsóre.

Cà am fostu totu cu credintia
Némului meu, — lantiuri
De feru portu, și patu temnitia,
— Grósnice necasuri.

Pentru cei ce iubiam fórtu
Sete, rabdu, gonime,
Fóme; acum' pon' la mórtu
Bunu nu am pre nime.

Acum' versu de lacrimi gele,
Ne avendu în tiéra
Scutu, numai suspinu cu jale.
— Voiu să iesu afara.

Căti sunt toti se veselescu;
Eu vr'o di de véra
Nu mai am, — numai gelescu
În acést'a tiéra.

III.

Dómné! d'in acést'a tiéra
Rogu-te, m' audi, —
Să me scoti, of, d'in ocará;
Da-mi unu călauzu.

Călauzu, ca și-o lumina,
Nóptea pe recore,
Aretandu-mi calea lina
'nainte de sóre.

Să me tréca de parinti
Preste mări departe,
Preste munti neinfloriti,
— Ca pre Bonaparte.

Ca să trecu dela sorori
Preste 'nalte déluri,
Imfrumsetiate cu flori,
Și mări de mari valuri.

De frati, unde neci albina
De a-ici nu este,
Mai multu veste să nu-mi vina —
Unde-su de poveste!

Merge-oiu în strainetate,
Unde să se cante
Paseri în pustietate
Mie la morminte.

Unde tristu va lacremá
Drumariulu și-a díce:
„Ti-fia-ustóra tieren'a,
Destieratu voinice!“

IV.

Custati déra preteni! bine,
Deca sum de vina; —
Strembiloru! uitati de mine, —
Eu nu cersiescu mila!!

Fiu, dér' fiu, cu Domnedieu
D'in sinulu teu smultu,
Deca-am iubitulu némulu meu.
Nu te vedi mai multu!!

M. B. S.

Nóu'a carte a intieptiunii.

— De Gur'a Satului. —

Limb'a mintiunosului, dér' mai alesu a laudarusului, amirósa a vanilia — unгурésca.

De adi: cu lopat'a, nu cu judecat'a.

Langa ieslele unde s'a nascutu salvatorele lumii inca se aflau boi sí magari, necum sà nu se afle de acei'a sí adi pe la noi chiaru sí pr'in — oficie.

N'ascultá de tóte càte dicu unii popi, dér' neci sà nu faci tóte càte facu unii popi.

A furá milióne, insémna a fi finacieru mare.

A-ti bate adi jocu de némulu teu, se platesce.

C o r e s p u n d i n t i e.

Tekintetes Gurá Szátuluj!

Un lukru fartye máre ám sze szpunye jo la dumnyétá, gye káre nu vezut jo gyekind jesztye jo pe lumea unгурászke, bá patye si gye kind fekut mómá mnyieu pe minye!

Hah! Istenem! pácese gye noj.

Ásá me szperiat pe minye lukru hesztá, kit nies nu styiu jo binye, gye ungye sze incsep.

Auz numáj, tekintetes Gurá Szátuluj bácsi, cse tekut rumunyi gye aicse járe!

Dieta rumunýászke la Szatmár!!

Váj gye minye, hát cse fi gyin áhásztá?

Dare revolutio!? O! Istenem! ápoj ungye patye noj fuzsi járe?

Hm! Hm! Ásá dáre totus jesztye ágyeverát, ke bujtogatóji ásánunciz: dáko-románok, si pe áicse incsep a sze áretá! Dáre ászkulte numáj cse lukru intemplát lá noj.

In kapetu la luná hájá láta, ágyeká kind sze fák amenyi bolunz, vegye jo numáj ke in orásul nosztru constitutionalis vin gyin tatye perezile rumuny gye héj plojácz, si sze duk tocz in „Koronába“.

Cse sze fije ásztá, gingyitám jo!

Máj naintye gingyit jo, ke jesztye tirtu, vagy csevá márkális gyülis; dáre kantend in kalendárium, ám állát ke nu jesztye in ziuá acsejá nies tirt si nies gyülis. Ám fuzsit dáre jutye la piácz si intrebátám si gye unul si gye áttul, ke cse káute oláhi la Szatmár, si nyime nu mnyiau styiut spunye; pune in sfirsit mám dusz zo jo dupa jéj sze ved ku ogyi, ke gye cse sor adunát, si cse vreu sze fáke.

Mintyen gingyitám ápoj ke cseva lukru, cse nu jesztye szlobod vor sze fáke.

O! Si cse ám vezut?!

Im jesztye frike sze szpun.

Dumnyitále insze totus voj szpunye jo, dáre numáj ásá, ká sze nu szpunye la nyime.

Ápoj csak ugyan vezut jo, ke rumunyi, luát atitá indresznyále si száu adunát lá dieta rumunýászke!

Dá, ugy van! insze áj gye grizse sze nu szpuny la szinyevá gyintre rumuny, ke jo czám szpusz ácsesztye, ke ápoj jesztye pácese gye kápu mnyieu, si ápoj jo vreu ká rumunyi, sze gingyászka, ke si jo jesztye gye ácselá meggyözödés ká jéj, ku tatye ke jo szunt máj politikus gyekit mulcz gyintre jéj... Ápoj na.

Ásádáre rumunyi gyin vármézsiá Szátmáruvoj áu luát inyimá in gyincz, si kugyezére a sze aduná máj mulcz la un lok, má inke a vorbí si rumunýestye.

Ho! Váj gye kápu lor!

Kum vinyá csinyevá, mingyár szpunyá „pleke csunye“ „bunye ziuá“ — dáre niesi uná: „Oláhaszolgája“.

Na, dáre jéj szunt inke civilizálatlan, si nu pricsep mult la tisztelety, ásá dáre sunt gye jértácz.

Elég az hozzája, ke dupa ese sze adunáre nehányan, sze incsepu tanácskozásul.

O! Istenem! gyekind fekut mómá mnyieu nu ám máj vezut tanácskozás rumunészke!

Dumnyétá styiu ke jesztye kíváncsi, ká sze styij kum foszt ácselá tanácskozás.

Binye! — Au utánozluít si jéj pe dumnyi, ágyeke pe unguni, sor álész einök si notáriu, ápoj fekut si jéj láрма gyesztula.

Dupamulta sváde ápoj áu fekut un lukru nye máj pomenyit és edig: *au kutyezát á határozluít, ke jéj protestyáze in kontrá vármézsiájéj, si szpre ácsel czil álég un küldötsig, káre sze szpunye in megyegyülis, ke jéj hoterit, ke protestáze si ke nyime sze nu bágá nászul in valá lor biszericsáske*, maj gye pártye áu határozluít, ke vlegyikul hel rumunýeszke gyeákumá áre sze czinye cu jéj, si ályte bujtogátás gye ácsestye!

Oh! Istenem! Máj auzitáj áse máre bátorság?! Io nu, gye kind szunt pe lume!

Dupa tatye acsesztye ápoj gyülesul száu regyikát szusz, si száu inkuját; járe jéj szor dusz ku tocz la *eszem izsom*, in crisma si szor petrekut binye. Ákolo inke au vorbit tot rumunýestye, bá unyi au mérsz si máj gye pártye, ke áu kutyezát a kintá tot *„gye tyirán si gye dusmán si gye pegin“* si ályte kintyecse ánti-constitucionálé.

Gyin ácsestye dáre pocz vegye si dumnyetá, ke rumunyi gye aicse fák komégyj gidelasze, si ke tatye acsesztye szunt szemnye fórgye rele pentru domnyi nosty cséj gye szusz, si si pentru noj.

Pentru ácséj jo tye rog pe dumnyétá, sze fács binye si sze fuzs jutye la Pestye, si sze szpuny la domnyi nosty, ke ugyan binye sze sze jeje pe száma, ke rumunyi gyin Szatmár vreu sze fáke revolutie, si tehát sze trimitye aicse mulhatatlanul nestye honvedí, — csine styie, dá dáke pentru ásztá ne vor fácese si pre noj cseva domn máre pe ákolo pe la miniszterium.

Ávend décs negyezsgye, ke dumnyetá véj fácese tatye kum sze kágye, si nu véj ástyéptá ká jéj sze sze reszkale, — si ke véj punye vorbe si pentru minye la domnyi nosty,

Remen ku plekecsunya si tyisztelety

Ál dumnyitále

alázatos szolgája,

Árpád Szatmáry de Szatmár,
rumun diáhes.

MAGAZINULU

lui

„GUR'A SATULUL.“

Calendariulu oficiale alu judecatorieloru d'in Ienopolea (Borosfneu.)

I.

Judecátulu regiu d'in Ienopolea in procesulu lui Georgiu Here in contr'a lui Dutí'a Iercóne sí consocii a defisu di de desbateré pe **29** *Faurariu* 1874. (Anulu fiindu de obsce!) A se vedé decisulu seu emanatu sub Nrulu ^{5348/}874.

II.

Tribunalele regescu de a-colo cu decisulu de sub Nrulu ^{198/}874. in caus'a lui Iacóbu Tischler in contr'a lui Todoru Brihanu a pusu terminu pentru impartírea pretiului pe **31** *Aprile* 1874.

* * *

— Ce díce legea?

— Díce, cà trebue sà te presentí, cà-ci la d'in contra devini judecatu d'in lipsa.

— Ha, ha, ha!

Colți de denti.

(S.) Dilele aceste se respandise faim'a pr'in Aradu, că avocatulu veteranu magiaru *Oláh Gábor* ar fi repausatu in Domnulu. Unu avocatu de romanu inse, vrendu a sci pozitivu, deca acést'a veste este adeverata séu nu, a intrebatu pe unu avocatu arménu-magiaru, pe dlu **S. Gab.** Intrebatulu, cu unu aieru seriosu, poffimtu ce respunsu cateoricu i-a datu: „bár csak vagy 10 **oláh** ügyvéd halna meg!” punctum.

Acum' noi ilu intrebamu: dísu-le-a aceste in gluma?

— Ei déra si glum'a sí-are partea sa seriósa.

Séu dísu-le-a seriosu?

— Si a dísu ceea ce a sentitu.

— Dupa noi, fia fi fostu cumu le-a dísu — sí-a aretatu coltii de dinti!

TAND'A si MAND'A.

T. Josu cu paleri'a inaintea mea, Mando, că de nu dai de draculu!

M. Ho! ho! ho! cocóne, da ce te-a ajunsu? De candu atát'a curagiu?

T. N'am vreme de povesti. Să scfi, că de adi in colo si eu am să devinu omu vestitu . . .

M. Cum asié?

T. D'a-poi asié, că vedindu si esperiandu, că eu trud'a si cu consciént'a liniscita si curata, adi n'ajungu la neci o comoditate si imbuiare, m'am resolutu a face si eu ca Moldován Gerguez de la Magyar Polgár . . .

M. Cum?

T. D'a-poi asié, că de acum'a si eu mi voiu totu bate jocu pr'in diare ungueresci, de totu ce este si va fi romanescu.

M. Si pentru ce? dóra neci tie nu ti-au datu romanii stipendiu, ca lui Moldován Gergutz, si acum d'in resbunare voiesci si tu să te faci pupaza la unguni?

T. Da! si pentru că dóra unguni s'oru indurá si mi voru dá unu osutiu de rosu.

M. A-poi să vi fia de bine!

T. Da de pe la districtulu Naseudului ce se mai aude?

M. O! frate, d'a-poi pe a-colo e revolutiune intréga!

T. Nu mai spune!

M. Dieu asié!

T. Si pentru ce?

M. Pentru că eppulu de la Gherl'a, pe semne are de cugetu, ca să introduca si pe la noi *incuisiturinea spaniola*, caci de unu tempu si S. S. incepe a face dispositiuni mai aspre decâtu unu pasia turcescu, ma audu că amenintia si túrm'a sa, că-o va dá pe man'a regimului unguerescu s. c. l. si-acum' tóta dieces'a este indignata si revoltata in contra S. S.

T. Ei! a-poi că iute si-aréta coltii si S. S. noulu eppu alu Gherlei. De va continuá totu asié, a-poi nu o va duce pré de parte.

M. Ba mai bine di si tu că: Dómné iérta-lu, că nu scfe ce face!

T. Pentru ce nu li place unoru unguni, că romanii si anulu acest'a in multe locuri au serbata di'a santa de 3/15 Maiu.

M. Pentru-că se temu si de umbra, ca toti peccatosi, si pentru-că ei ar voi, ca noi acum' să nitamu juramentulu depusu atunci, si să jocamu halaripulu, dupa csárdásiulu loru.

T. Ce opiniune ai tu despre vorbirea cea d'in urma a min. de finan. alu unguniloru C. Ghici?

M. Acea, că si vorbirea lui sémena multu cu dícal'a tíg. de ar fi faina, precum nu-e slauina! Dómné ce mai apa de placinte!

T. Si prin urmare? . . .

M. Trebuie priimtu proiectulu lui, că adeca birulu să se urce de nou — cu acea adaugere, că romanii să fia mai antaiu jucutiti, ér magnatii si domnii de unguni numai in casulu ce lu mai reu, si-a-poi si-a-tunci cu multa crutiare,

T. Óre comitetulu arangiatoriu pentru priimirea membriloru si óspetiloru Asociatiunei Trane la adunarea gener. tie-nenda astu anu la Dev'a, pentru ce nu mai decide, că pe candu se îndura a defige terminulu adunării generali, ca si publiculu celu mare să se póta orienta de tempuriu?

M. Pentru că de duoi ani de dile nu a avutu tempu de ajunsu a se disputá — voiam să dícu — consultá; si póte ascépta, ca comit. d'in Sibiu in tóta lun'a să li tramita câte o instantia.

TRÉNC'A si FLÉNC'A.

T. Auditu-ai, soro draga, că acum'a si „*Osten*“ vré să ne dascalésca, că cum să ne portámu pe la jocurile si ospetiele nóstre, la câte óre să ne scollamu, si cata apa să bemu d'in ríu, si cata d'in fontana, ca nu cum va să devenimu betive?

F. Frumosu de la „*Osten*“: dér' fia nu mai pe pace D.nei, că cu tóte că i place să ne hulésca naintea lunei, numai totu pre noi romanele, totusi noi nu avemu neci cata voia ca să inschimbamu cu svabóicele loru, si că mai de multe ori *s'au indulcitu, curatitu si stemperatu ei cu mancarile si beuturile nóstre cele necurate* si rele, de catu noi de mestecaturile loru fore neci unu gustu si nutrimentu, si mai de multe ori au aflatu ei buna priimire si repausu in colibele nóstre, decâtu noi in palatele loru negrite de desfranari si peccate.

Insciintiare oficiósa.

Dnulu si amiculu nostru **Basiliu Petricu**, redactorele respundietoriu de pone a-ci alu diurnalului „*Gur'a-Satului*“, d'in motivu că s'a asediatu definitivaminte in Lugosiu, si a priimtu a-colo unu postu magistratu-ale, si pr'in urmare nu mai póte face parte d'in sarcinele redactarei, se afla necesitatu a se retráge dela diurnal, luandu-si totu odata voia a díce unu fratiescu adfo si a-si esprime on. publicu multiumirile sele cordiali.

Cátu pentru viitoriu am reluat eu a-suprami si acea sarcina. Si me voiu nisuf a corespunde — dupa potintie — la ea, estu-modu, ca diurnalulu ferindu-se de personalitati, să fia catu mai obiectivu si catu mai variatu in glumele sele, spre a avé valóre pentru tóte partile locuite de romanii,

Aceste spre scirea si acomodarea on. publicu binevoitoriu, dela care ceru spriginulu seu celu mai caldurosu in interesulu literaturei nóstre, — că-ci pentru acum' acestu terenu numai ni-a remasu **Iberu si siguru.**

Mircea B. Stanescu.

elu scia ce este scopulu nostru (aplause, éljen) și că are mai multa glagore in gavalía, adeca nu este asiè de siuchiatu precum intru adeveru este (aplause, scamotu mare). Asiè e, supusii mei, respunsulu ministrului sémána cu a unui scolariu fricosu (helyes), pentru ce nu a dusu elu honvedii in contr'a nemtiloru, de ce nu i-au luatu pre toti de urechi, și să li puna biru insutitu pe capulu loru, (helyes) dér' pentru acea este elu minist. presiedinte unguřescu, ca să nu póta porunci la tóta lumea? (aprobári d'in tóte partile). O vai de capulu lui. Pentru acea déra nu priimescu respunsulu lui, și ve propunu, ca să mergeti la Inaltiatulu Craiu alu nostru, și să lu-rogati, ca să alunge pe Furci-Biteu și să me faca pre mine ministru, ca a-poi eu sciu, că voiu jocá pre tóta lumea, déca voiu pote. (helyes, bravo, éljen, aplause, presied. totu scutura d'in capu, dér' fore resultatu).

Ce să ne facemu déra, de câtu să-i lasámu aici, nu cum-va să ni prinda și pre noi Tis'a de urechi. Pe talpa deci cu totii, că-ci a siedè multu pe a-ice nu este consultu.

Pan' la revedere déra.

Scrisorile lui Pacal'a croitoriuu catra „Gur'a Satului“.

Pré cinstite și carturare „Gur'a Satului“!

„Minek utána unu § d'in regulamentulu, resp. proieptulu de lege, relativu la notarii publici, (care inca geme in dorerile nascerei), in adinsu poftesce, ca ori-ce documentu, ce se va alcaturu de acum'a nainte in tiér'a unguřesca, să se incépa in limb'a statului; și de óra-ce și eu me svarmu multu, ca acestu proieptu câtu de curundu să ajunga la valóre de dreptu, sum silitu ca și aceste scrisori ale mele să ti-le incepu și finescu asiè precum doresce acelu proieptu, cu atátu mai vertosu, că nu mi-ar placè să-mi stricu pretesigulu neci cu domnii de la potere, dér' neci cu poporulu nostru celu blandu și multu rabdatoriu.

Asiè déra éta ti-facu cunoscutu, că de candu nu-tiam mai scrisu nimic'a, am facutu unu avangiu mare, adeca m'am facutu croitoriu, prevediutu cu deosebite și remarcabile privilegie, și a-nume: *de a tienè scóla pentru adulti* a-ci in tiér'a ovesului, cu calfele de profesiune croitori, spre ai ciopli de diplomati și de ómeni mari pentru viitorulu celu stralucitu ce ne astépta.

In nóu'a mea scóla deci se afla calfe de diferite natiuni, séu mai modernu, de diferite natiunalități, adeca incepundu de la nobil'a vitia scéthyana, pana la redacín'a faraoniana, séu și mai chiaru, de la Pist'a, pana la purdeulu Raf'a, cu cari tionu in fia-care di prelegerè publica, despre innaltele scientie de statu ale Ungariei, si-a nume: *despre ce este diét'a*, ce intielegu ei sub legea electorala s. a. esaminandu-i in fia-care di regulata și conscienciosu.

Spre a-ti potè aretá progresulu facutu cu ei pana acum'a, lasu să urmedie a-ici pre scurtu o icona vitia de pe unu asemene examenu, ca să vedi și cinsti'a ta, conceptele calfeloru și fruptele ostelenoru mele. —

Deci:

— Mancu-ti sufletulu, jupune maisteru, — mi-díce Raf'a — ce e acca diéta, séu parlamentu centralu? că eu inca neci acum'a nu sciu, și?

— Diét'a, az angyalát — lu-intrerumpe Pist'a — este o adunátura séu adunare de domni de cei mari in Pute-a-pesce, ma câte odata și in Dobritinu, *unde se faurescu legi, detorii, catane și alte cárcofele mari!* și.

— Nein, nein — striga Michelu d'in respoteri — jupune, *diét'a este unser Universitet și conferenz, ce fecutu noi la Mediasiu*, unde fostu toti sase adunati, și unde fecutu multe program buna, și.

— Vorbe góle — resuna vócea lui Iuonu d'intr'unu cornu alu scólei — *diét'a e svatulu ce l'am tienutu noi la Blasiu*, pentru că a colo a fostu poporulu intru adeveru representatu, și. . . .

La aceste a-poi incepe unu scomotu atátu de mare, in câtu abiè si-abiè mi succede a-i linisei, candu a-poi li poruncescu, ca să taca și să respunda pe rondu, séu numai acel'a pre care lu-voiu intrebá.

Deci atunci me asiediu pe catedra și punu urmatóriele intrebari:

I. *Spuneti-mi adultiloru, cum să impartu civii intru unu statu ca alu nostru?*

Pist'a: In civi magiari de diferite rosturi, séu in alegatori și ablegati.

Michelu: In alegatori indreptatiti și in cortesii.

Iuonu: In activisti și pasivisti; unguřeni și ardeleni; uniti și neuniti s. a.

Raf'a: In ómeni, cortesii și tígani!

II. *Cine e alegatoriu și cine e deputatu?*

Pist'a: Alegetori sunt acci'a, cari se batu; deputati acci'a pentru cari se batu (alegatorii); séu, alegetori sunt acci'a, cari primescu in câte dóue ronduri bancenote taiate in dóue; ér' deputati acci'a, cari dau aceste bancenóte cortesiloru ca să le impartiesca intre alegatori.

Michelu: Alegetori sunt toti acci'a, cari beu vinarsu de la toti candidatii; ér' deputati acci'a cari sunt circumspecti.

Iuonu: Alegetori sunt acci'a, caroru tóte se promitu, și deputati acci'a cari nu tienu și nu facu mai nimic'u ce au promis.

Raf'a: Alegetoriu este omulu atunci candu și ca tiganu póte mancă in crisme cu lingura de argintu și de poména; ér' deputati sunt acci'a d'intre cari unii vorbescu și fraterniseza inainte de alegere chiaru și cu noi.

III. *Spuneti-mi adultiloru, ce este diét'a tierii in decumunu?*

Pist'a: Diét'a este o institutiune unguřesca, pr'in ajutoriuu carei'a se nimicescu drepturile conlocuitoriloru, cari nu vreu să se faca unguři.

Michelu: Unu locu unde iti poti folosi mai cu succesu circumspectiunea.

Iuonu: Unu tergu, unde domnii se terguescu pe pelea nóstra, fore de a ne ascultá și pre noi, și unde de unu tempu nu ne pré apara alesii nósti. . . .

Raf'a: O casa, unde inca neci odata n'a potutu ajunge vr'unu puia de tiganu.

IV. *Ce intielegeti voi sub legea electorala d'in tiér'a nóstra?*

Pist'a: O scula pr'in care numai unguřii se potu face deputati diétali.

Michelu: O vaca buna de Japte.

Iuonu: O funia lunga, ce ne léga pre toti romanii, ca să nu potemu miscá de feliu.

Raf'a: O porunca mare, lasata cu limba de mórte, că nime să nu póta fi alesu de deputatu fore de noi tiganii. Și asiè mai departe.

Pre cum vedi déra cu de unu tempu asudu și lucru fórtu multu pentru și interesulu scientieloru mai inalte.

In scrisorile de mane mai multe, și pana atunci romanu, Stropsiesei, pe délulu iepuriloru, di'a noprasiciloru, lun'a activistiloru pasivi, anulu norodiloru.

Alu DTate pretanu

Pacala m. p.

Croitoriu in scóla adultiloru d'in Hortobágyfalva.

COLTI de DINTI.

Amintirámu in Nr. 18, totu sub astu titlu, că la alegerea de deputatu in cerculu Radnei acea partida va reusi cu candidatulul seu, unde va fi — **cu-vinulu**....

Acum inse, informati d'in fonte siguru, avemu să facemu óre-si care indreptare, și a-nume: că și ast'a data nu **cu-vinulu**, ci — **ap'a**, adeca bravii mureseni au decisu lupt'a, si-astu-felu se alese candidatulul Reuniunei politice Dlu Ioane Popovicu Desénu, cu o majoritate de 193 de voturi.

Să traiésca!

Concursu cumulativu.

Consistoriulu eparchiei Androchielu, — arondandu eparchia, dupa topo si geografia ei, pre base'a nouei legi, in 25 de protopresviterate, bine arondate si dotate. inse neocupate, eschide pentru ocuparea acestoru 25 de protopresviterate, la insarcinarea comiteteloru protopresviterali, concursu, pana la San-Petru anulu eurentu. —

De la concurenti se cere abilitate practica de a sei bine tunde oile cele flocoase d'in eparchia. —

Se va lua in deosebita consideratiune, ca administratorii protopopesi d'in archidieceasa, carii pr'in conclusulu Sinodului archidieceasanu d'in astu anu s'au pusu fore respectu la praes'a loru cunoscuta si sentita de casele besericesci tractuali in ventu si a-nume: dupa apropiare geografica a respectivului adm. ppescu de eparchia Androchielu. —

Administratorii ppesi d'in archidieceasa nu au trebuintia a dovedi graduri de scientie teoretici, ci ajunge decretulu consistoriului pr'in care sunt denumiti de adm. ppesi, desi mai tardiu au fostu si destituati.

Androchielu in 10 Apriliu 1874.

La insarcinarea comiteteloru ppesi.

Secretariatulu consistoriale.

Intrebări cu raspunsuri nimerite.

— Ore cine va decide a supr'a administratiunei fonduriloru despartite de hierarchia serbesca, si a-nume, ca acelea sa se aministreze comunu, ori separatu in Aradu si Caransebesiu?

— Archidieceanii de la congresulu venitoriu.

— Ore cine va plange dupa starea pana acuma avuta? —

— Administratorii eppesi d'in archidieceasa necalificati. —

— Ore cine merita laudatoriu pentru esact'a dare de seama?

— Comtabilulu Draxinu, si alti multi administratori de bani publici.

— Cine a lucratu corect, dreptu si ecuitabilu? —

— Consistoriu Aradanu la esecutarea nouei alegeri de vicariu alu Oradei mari.

TRENC'A si FLENC'A.

T. Vai, soro draga, ce vomu mai face cu sulimanulu nostru celu seumpu, ca-ci badea Giti'a voiesce sa puna o intreitata dare pe elu, numai ca sa poa aduce finantile in ronu? —

F. Eu l'asi sfatu, ca urcarea dării de astadata s'o puna numai pe flacaii neinsurati, ca-ci acesti'a traiescu ca nisece vitielasi mausati, fore d'a solvi contributiune cum se cade. —

TAND'A si MAND'A.

T. Rogu-te spune mi, ce va fi fostu caus'a, ca tamanu avocatii, doctorii in drepturi, cu locuintia in Sibiu au absentatu de la siedintiele Sinodului archidieceasanu de astu-anu?

M. Acesti representanti sinodali pana acuma indesati pr'in cercurile electorali, s'a tenuity stensu de manier'a celoru d'in pild'a santei scripturi chiepati la prandiulu celu stralucitu. — Unulu s'a dusu la tergu, altulu s'a insuratu pe vremea aceea, altulu s'a dusu la oculatiuni pe sate, etc. etc.

T. Bunu prejudiciu pre venitoriu. —

T. Eu asi ave o ferbinte dorintia de realizatu.

M. Dora sa te faci si tu ministru de finantie?

T. Ba nu. Alt'a superare amu eu. — Audi. — Romanii d'in fundulu regiu dupa mine nu se potu infrati cu sasii, pana nu se va sterge Universitatea sasésca, cea plina de rugina si privilegii asupritorie de romani si perniciosa statului, ca-ci sasii pr'in Universitatea loru numai alarma Germani'a s' Americ'a a supr'a nostra.

M. Multu me miru de ce romanii d'in fumulu regiu nu au facutu o representatiune pentru stergerea acestei institutiuni perniciose? —

T. Si a-ci e de vina, urgisit'a nepasare ce ne predomsesce. —

M. Ca unu sasu prudente si circumspectu ai vorbitu, Tand'a. —

Gur'a-Sacului

Mezei Adolf úrnak N. Váradon: Ön 4 fr. 50 kr. küldött be hozzánk lapunk és az „Albin'a"-ért Ápril -- Juniusi évnegyedre. Ebből 2 főt áttettünk az „Albin'a" szerkesztőségének, mert annyi a rendes ára egy évnegyedre 's ugyanamnyi a mi lapunké is. Tehát 50 kr még bonija van nálunk, a mit a jövő évnegyed javára elkírtunk. Vagy sziveskedjék másként rendelkezni vele.

„Todorutiulu" s'a intardiatu; dera si altu-enumu e mai multu pascuila, de catu poesia umoristica.

(Indreptare) cu privire la poesia „Flangerea" d'in nrulu trecut. Publicarea ei a facutu o placere mare la publiculu nostru. Si tocmai pentru ca multi s'au interesatu de ea, numai de catu priimiramu si o informatiune esacta dela unu conationalu alu nostru competente in cestiune. Dreptu ce venimu a o intrebuintia ca indreptarea celoru comunicate, intru completarea acelu episodulu d'in istoria nostra nationale basericesca dela 1825—7. A-nume: acele versuri nu sunt alcatuite de Moise Nicora, ci de contemporanulu si amiculu seu, zelosulu avocatu veteranu, Ioane de Arcosi d'in Aradu despre Moise Nicora. In capulu II. strofa a 2-a sa se citeasca astu-feliu:

„Deputatu romaniloru
Candu eu eram dusu,
Sa areta nebunii loru
Ce reu li-au adusu!

Si in capulu ultima, alu IV-le, in locul sirului celu mai de pe urma: „Nu te vedi mai multu!!" . . . Sa se indrepte: „Nu te vedu mai multu!!" . . .

Cele-l-alte tote sunt fidele si originali.

Correspondenție.

Proclamațiunea lui Michel către romani,
trimisa spre publicare numai lui
Gur'a Satului.

Hoch Wohlgebohren Gura von Sat!

Nach dem la noi Sase tare stringe Kurelele wunguresci, weil unser Universitet saseske este intru eine mare Gefahr, schi weil unser Protector Heer von Bismark, akuma ist fürte weit schi mit grose grige, ke ce face ele cu Franzugul, ginditam se face io un Proclamation la voi, schi spune io la voi, ka se zine schi voi la noi.

Darum roga io la Euer Hoch Wohlgeboren Gura von Sat! se publike meine Proclamation, schi se spune la Rumuni, ke tôte ce skrisam io sind tare adeverate schi bune pentru Walachi.

Also:

Proclamatione!

Frate Rumuni schi alte Preten!

La voi vezut bine, ke noi Nationul hel saseske, immer fost frate bun la voi Rumuni hei ploiat, schi ke nici o data nu inschelat noi la voi — kind nu putut; ma schi fekut noi mult bine la voi in tote vremile, mai ales kind fekut schi noi union la hele trei nationen. A-poi kind fost la voi bine tot noi fost linge voi schi am fekut Hoff la voi.

Pentru acea dare, find jezt schi noi la ro, spunem la voi se nu lase voi la noi, ke apoi cine zine la voi prosti mai mult, schi cine pekeli la voi, dake noi muri? Cine fost mai bunu Freund la Rumuni, de kind venit ei in hesta Zar'a frumos Sacsenland spus, de kit noi Sase? Noi invezat la voi kum munka mamaliga ku lapte; noi spus si aretat la voi ke cine fost voi; noi fekut mai nainte la voi kase, adeka tot noi fekut la voi.

Luvá dare voi toti furce schi kose ind alte puste schi komz iute, ka se batem la toti Zara wungureschu!

Nu schtie la voi ke Pist'a tot inschelat la voi schi purtat la voi de nas, jare akuma wre se prinde schi la nasu mnieu.

Find-ke Prusacii sind tare de parte, apoi schtiend ke voi Rumuni inke nu place la Wunguri, schi ka nu kumwa se bate Wungurii numa pe uns, spunem la voi, se apere schi se bate voi cu ei, pentru ke apoi fi noi jare frate bun la voi.

La mine dare jeste mare Hofnung, ke voi Rumuni fi atita ku minte schi luvá voi de kap ku domni Wunguri schi apera la noi schi unser Universitet und Privilegien.

Lebe dare hoch voi Rumuni, kari face la noi jare Sacsenland schi Universitet!

Lebe hoch la voi toti Walachi! sluga bun la noi Nationul hel saseske!

Pa! Pa! Pa!

Ihre

Michel din **Bistriz**,

Profetii sigure.

Se vorbesce, că domnii cei de la putere sunt foarte intristati pentru mórtea ultimului și celui mai incarnatu nemnisiu unghurescu, Árpád Hétszilvafáy de Hétszilvafa, uniculu nemnisiu, care a mai luptatu resolutu pentru vechiele loru pei de cane și privilegie asupra lorje.

De alt'a parte inse se aude și acea, că intristarea loru este numai momentana, ba că dinsi sunt foarte veseli, că-ci marele patriotu, ingrigitu de viitoriulu némului seu, a lasatu nescai profetii, cari, fiindu-că isvorescu de la dinsulu, sunt mai multu decâtu sigure.

Sciendu deci că *multi d'ntre romani si adi mai au aspiratiuni si mancarimi nemnisiesci*, lasu să urme a-ici acele profetii ale patronului nemnisiiloru.

Ele suna:

1874: Dupa culesulu viiloru, Kosuth Lajos va veni a casa, și se va alege de rege alu nostru. — Popistasii toti s'oru face calvini. — Bunurile și banii romaniloru și a serbiloru se voru confiscá, și se voru folosi spre zidirea de case de repausu, pentru honvedii cei leneosi. —

1875: Nemtii, fiindu-că sunt „hunczfut“-i se voru alungá d'in tier'a unghuresca. — Drumurile de feru și telegrafulu se voru nimici, pentru că sunt facute de nemti. —

1876: Iobagi'a se va restabili, astè: că unghurii voru fi domni, adeca nemnisi; ér' ceialalti iobagii loru. — La diete nu voru potè merge numai nemnisi.

1877: Tier'a romanésca se va contopi in tier'a unghuresca, asemenea și Serbi'a, Bulgari'a cu unu cuventu tôte tierile de la marea négra, pana la marea adriatica. — Limb'a unghuresca se va priimi de limb'a diplomatica in intrég'a Europ'a. —

1878: Resbelu crancenu cu Rusi'a, care se va nimici pr'in honvedi, intru atat'a, încátu nu va mai remanè petioru de muscalu. — Resbelu cu prusacii, cari voru fi nimiciti pentru 2000 de ani. —

1879: Resbele și páci cu Franci'a, Itali'a și Engliter'a, in urmarea careia Ungari'a va capeta 10,000 de miliarde, și tôte statele Europei voru recunósce superioritatea ei.

De la 1880 pana va stá si vá custá lumea, totu nemnisi voru domni și voru guverná lumea intréga, ér' romanii și cealalte némuri straine toti și tôte voru deveni magiari, și-astu-feliu lumea in urma tóta va fi fericita.

Anecdote.

(*Filosof'a conjugala.*) — Doi tineri vorbescu langa focu.

— Astè dér' te casatorescu cu d-siór'a X***?

— Da.

— Inse, intre noi remaie vorb'a, nu e neci frumósá, neci spirituala, neci cu caracteru placutu. . .

— Ce vrei! Voiu sentí mai pucina parere de reu, candu va trebui să ne separámu!